МІНІСТЕРСТВА КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ
Кафедра культурології та музеєзнавства

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету культурології
та соціальних комунікацій

_____ Наталя КОРЖИК
27 серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МАГІСТЕРСЬКИЙ СЕМІНАР»

Галузь знань – В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Спеціальність – В 12 Культурологія та музеєзнавство

Освітньо-професійна програма – Музеєфікація історико-культурної спадщини

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Харків, 2025

Розробник: Тортіка Марія Валеріївна, доктор історичних наук, професор кафедри культурології та музеєзнавства

Мова навчання – українська

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри культурології та музеєзнавства

Протокол № 1 від «26» серпня 2025 р.
Зміни внесено:
Протокол № 11 від «27» січня 2026 р.

Завідувач кафедри _____ _Анатолій ЩЕРБАНЬ_
(підпис) (Власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Робочу програму затверджено на засіданні ради факультету культурології та соціальних комунікацій

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 р.
Зміни внесено:
Протокол № 6 від «26» січня 2026 р.

Голова ради факультету _____ _Наталя КОРЖИК
(підпис) (Власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><th rowspan="2">Найменування показників</th><th rowspan="2">Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</th><th>Характеристика навчальної дисципліни</th></tr>
<tr><th>денна форма навчання</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість кредитів – 8</td><td>Галузь знань
В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
(шифр і назва)</td><td rowspan="2">Нормативна</td></tr>
<tr><td>В 12 Культурологія та музеєзнавство
(шифр і назва)</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Загальна кількість годин – 240</td><td rowspan="5">Спеціальність (професійне спрямування):
В 12 Культурологія та музеєзнавство</td><td>Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>1-й</td></tr>
<tr><td>Семестр</td></tr>
<tr><td>1-й, 2-й, 3-й</td></tr>
<tr><td>Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="9">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 78
самостійної роботи студента – 162</td><td rowspan="9">Освітньо-кваліфікаційний рівень:
магістр</td><td>28 год.</td></tr>
<tr><td>Семінарські</td></tr>
<tr><td>--------</td></tr>
<tr><td>Практичні</td></tr>
<tr><td>50 год.</td></tr>
<tr><td>Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>162 год.</td></tr>
<tr><td>Вид контролю:</td></tr>
<tr><td>Залік</td></tr>
</table>

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

денної форми навчання – 78/162

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі – дисципліна «Магістерський семінар» є нормативною дисципліною зі спеціальності В12 Культурологія та музеєзнавство освітньої програми другого (магістерського) рівня освіти, яка викладається протягом усього періоду навчання (1-й,2-й,3-й семестр) у кількості 8 кредитів за ЄКТС.

Обсяг дисципліни в кредитах ЄКТС та його розподіл у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять – 240.

Статус дисципліни: обов'язкова.

Мета курсу: Формування у здобувачів вищої освіти здатності до самостійного наукового дослідження з актуальних проблем культурології та музеєзнавства, застосування сучасних теоретико-методологічних підходів і методів дослідницької роботи. Дисципліна спрямована на підготовку здобувачів до вибору, обґрунтування та розроблення теми кваліфікаційної роботи, проведення наукового дослідження, аналізу його результатів та формулювання обґрунтованих висновків.

Загальні та фахові компетентності, які формує дисципліна (відповідно до освітньо-професійної програми).

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК3. Здатність працювати з урахуванням вітчизняного і міжнародного контексту. ЗК4. Здатність розробляти та керувати проєктами. ЗК5. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. ЗК6. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
Професійні компетентності (ПК)	ФК1. Здатність вибудовувати стратегії розвитку музейної та пам'яткоохоронної справи. ФК2. Здатність здійснювати музеєфікацію об'єктів історико-культурної і природної спадщини. ФК4. Здійснення науково-дослідної, науково-педагогічної, управлінської діяльності. ФК5. Здатність розвивати соціальне усвідомлення ролі культурної спадщини. ФК 6. Здатність приймати рішення на основі доказів, зокрема, релевантних даних, розрахунків, прогнозів, оцінювання ризиків тощо.

Програмні результати навчання (відповідно до освітньо-професійної програми).

Програмні результати навчання	ПРП1. Розуміти проблеми збереження, інтерпретації та використання історико-культурної спадщини, оцінювати та аналізувати поточний стан і ключові тенденції розвитку музейної та пам'яткоохоронної галузі у цілому. ПРН3 Знати та застосовувати методи і технології менеджменту та маркетингу в музейній та пам'яткоохоронній справі. ПРП4. Обґрунтовувати і створювати нові та модернізувати існуючі експозиції, виставки, екскурсійно-туристичні маршрути тощо. ПРН7. Знати та застосовувати сучасні технології інтерпретації та актуалізації історико-культурної та природної спадщини. ПРП8. Здійснювати стратегічне музейне планування в умовах ринкової динаміки та конкуренції. ПРП9. Розробляти концепції музейних закладів, брендів і проєктів з використання історико-культурної та природної спадщини. ПРП10. Інтегрувати в соціальний і економічний сектор (ревіталізувати) історико-культурне середовище як ресурс розвитку

	місцевих громад. ПРП12. Розробляти проєкти з музеєфікації об'єктів історико-культурної та природної спадщини.

Критерії оцінювання результатів навчання. *Оцінювання знань здійснюється за 100 бальною рейтинговою шкалою. Основним критерієм успішності вивчення здобувачем освіти навчальної дисципліни є отримання ним не менш як 90 балів зі 100 за сукупністю усіх видів робіт: складання заліку, участь у лекційних заняттях, виконання практичних робіт та самостійної робот.*

Критерії оцінювання результатів навчання:

Високий рівень знання матеріалу курсу (90–100 балів, A, відмінно):	чіткість, логічність, структурованість, акуратність, повнота представлених матеріалів, висока культура їх письмового оформлення та методичного обґрунтування
Достатньо високий рівень знання матеріалу курсу (74–89 балів, C, B, добре):	розкриття основних методичних аспектів представлених матеріалів, незначне порушення логічних зв'язків, незначні неточності в аналізі матеріалів та труднощі в їх методичному обґрунтуванні
Посередній рівень знання матеріалу курсу (60–73 балів, D, E, задовільно):	формальний характер представлених матеріалів, які відображають несформованість вміння методичного обґрунтування відповідних елементів бази знань, недбале ставлення до оформлення складових звіту, низький рівень володіння практичними знаннями та уміннями.
Незадовільний рівень з можливістю повторного складання (35–59 балів, FX, незадовільно)	формальний характер представлених матеріалів, оформлення матеріалів практичних завдань не відповідає вимогам; зміст не розкрито
Незадовільний рівень з обов'язковим повторним вивченням дисципліни (0–34 бали, F, незадовільно):	матеріали з практики не представлені

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є:

- залік;
- презентації результатів виконаних здобувачами практичних завдань;
- представлення результатів самостійної роботи.

2. Програма навчальної дисципліни / освітньої компоненти

1 семестр

Розділ 1. Методологічні та організаційні засади дослідницько-проєктної діяльності у сфері культури та музейній справі

Тема 1. Музей як соціокультурний інститут: сучасні функції, суспільна роль та напрями діяльності.

Музей як соціокультурний інститут та його місце в системі сучасних суспільних відносин. Еволюція суспільних функцій музею та трансформація його ролі в умовах глобалізації. Сучасні концепції музейної діяльності. Музей як простір збереження, дослідження, інтерпретації та

популяризації культурної спадщини. Взаємодія музеїв із громадою, освітніми установами та культурними інституціями.

Тема 2. Теоретико-методологічні засади культурологічних і музеєзнавчих досліджень: наукові підходи, концепції та методи аналізу.

Сучасні теоретичні концепції культурології та музеєзнавства. Основні методологічні підходи до дослідження культурних явищ, музейних процесів та об'єктів культурної спадщини. Загальнонаукові та спеціальні методи дослідження. Формування дослідницької проблеми, визначення об'єкта, предмета, мети й завдань наукової роботи. Принципи академічної доброчесності, критичного аналізу наукових джерел та аргументації дослідницьких висновків.

Тема 3. Нормативно-правове забезпечення музейної діяльності в Україні: законодавчі засади, організаційні механізми та інституційна відповідальність.

Система нормативно-правового регулювання музейної діяльності в Україні. Законодавчі засади функціонування музеїв та охорони культурної спадщини. Правовий статус музейних установ, їхні функції та повноваження. Організаційні механізми управління музейною діяльністю. Державна політика у сфері культури та музейної справи. Правові аспекти взаємодії музеїв із державними органами, громадськими організаціями та іншими культурними інституціями.

Тема 4. Фінансово-економічні механізми функціонування музейних і культурних інституцій: бюджетне фінансування, грантова підтримка, фандрейзинг та партнерство.

Особливості фінансово-економічного забезпечення діяльності музейних і культурних інституцій. Бюджетне фінансування та механізми використання бюджетних коштів. Позабюджетні джерела фінансування культурної діяльності. Грантові програми, благодійність, спонсорство та фандрейзинг. Міжнародні й національні програми підтримки культури та культурної спадщини. Партнерські моделі залучення фінансових, матеріальних та інтелектуальних ресурсів.

Тема 5. Проєктна діяльність у сфері культури та музейній справі: концептуальне обґрунтування, планування, реалізація й оцінювання результатів.

Проєктний підхід в управлінні культурними та музейними інституціями. Основні етапи розроблення та реалізації культурного проєкту. Визначення проблеми, мети, завдань, цільових аудиторій та очікуваних результатів. Планування ресурсного забезпечення, термінів і механізмів реалізації проєкту. Управління ризиками та оцінювання ефективності проєктної діяльності. Моніторинг і звітність за результатами реалізації культурних та музейних проєктів.

2 семестр

Розділ 2. Сучасні підходи та технології музеєфікації об'єктів культурної спадщини

Тема 1. Теоретичні та практичні засади музеєфікації об'єктів історико-культурної спадщини.

Поняття, мета, завдання та основні принципи музеєфікації. Об'єкти та предметне поле музеєфікації. Музеєфікація рухомих і нерухомих об'єктів культурної спадщини. Основні моделі та форми музеєфікації різних типів історико-культурних об'єктів. Міжнародний і вітчизняний досвід музеєфікації. Проблеми збереження автентичності, історичного середовища та культурної цінності об'єктів.

Тема 2. Експозиційно-виставкова діяльність як інструмент музеєфікації культурної спадщини.

Експозиційно-виставкова діяльність у системі музейної роботи. Основні принципи та методи побудови музейної експозиції. Формування наукової концепції та тематико-експозиційної структури. Відбір і групування музейних предметів, розроблення експозиційних

комплексів. Художнє та інформаційне оформлення експозицій. Сучасні технології експозиційного представлення культурної спадщини. Особливості створення постійних і тимчасових виставок.

Тема 3. Дизайн музейного простору та художньо-візуальні засоби інтерпретації культурної спадщини.

Музейний дизайн як складова формування сучасного музейного середовища. Основні принципи просторового та художнього проєктування експозицій. Композиційні, колористичні та світлові рішення в музейному просторі. Експозиційне обладнання, навігація та інформаційний супровід. Візуальна комунікація та засоби інтерпретації музейних предметів. Інклюзивність, універсальний дизайн та забезпечення доступності музейного середовища.

Тема 4. Комунікаційна та інтерактивна діяльність музеїв у контексті актуалізації культурної спадщини.

Музейна комунікація та її роль у формуванні суспільного інтересу до культурної спадщини. Основні моделі та канали музейної комунікації. Дослідження потреб і запитів музейної аудиторії. Інтерактивні форми музейної діяльності та партисипативні практики. Освітні, просвітницькі та культурно-комунікаційні програми. Використання соціальних мереж і цифрових комунікаційних платформ у діяльності музеїв.

Тема 5. Цифрові технології та інноваційні форми музеєфікації культурної спадщини.

Цифровізація музейної діяльності та її значення для збереження й актуалізації культурної спадщини. Цифрове документування та моделювання об'єктів культурної спадщини. Використання 3D-сканування, 3D-моделювання та цифрової реконструкції. Технології віртуальної та доповненої реальності в музейному середовищі. Створення цифрових експозицій, віртуальних музеїв та мультимедійних ресурсів. Можливості використання штучного інтелекту в дослідженні, інтерпретації та популяризації культурної спадщини.

3 семестр

Розділ 3. Прикладні аспекти проєктної діяльності в музейній сфері

Тема 1. Соціальне проєктування в музейній діяльності: визначення проблематики, цільових аудиторій та суспільної значущості проєктів.

Поняття та принципи соціального проєктування в культурній і музейній сферах. Музей як учасник суспільних трансформацій та соціокультурних процесів. Визначення актуальних соціальних проблем і потреб громади. Формування цільових аудиторій та визначення суспільної значущості музейних проєктів. Соціальна інклюзія, безбар'єрність, міжкультурний діалог та збереження колективної пам'яті як напрями соціального проєктування. Оцінювання соціального впливу музейних ініціатив.

Тема 2. Грантрайтинг і фандрейзинг у музейній сфері: розроблення грантових заявок, бюджетування та залучення ресурсів для реалізації музейних проєктів.

Поняття та інструменти грантрайтингу і фандрейзингу. Національні й міжнародні грантові програми підтримки культури та культурної спадщини. Визначення потенційних донорів і відповідності проєктних пропозицій умовам конкурсів. Структура грантової заявки та основні вимоги до її підготовки. Формування мети, завдань, очікуваних результатів та індикаторів проєкту. Бюджетування, обґрунтування витрат і ресурсне забезпечення. Моніторинг, звітність та оцінювання результатів грантових проєктів.

Тема 3. Музейно-екскурсійне проєктування: розроблення тематичних екскурсій та маршрутів на основі об'єктів історико-культурної спадщини.

Музейно-екскурсійне проєктування як напрям професійної діяльності музейних установ. Основні принципи формування екскурсійного продукту. Визначення тематики, мети та цільової аудиторії екскурсії. Методика розроблення екскурсійних маршрутів на основі музейних колекцій та об'єктів культурної спадщини. Формування змісту екскурсійного супроводу, використання інформаційних і мультимедійних матеріалів. Інноваційні формати екскурсійної діяльності та оцінювання якості екскурсійного продукту.

Тема 4. Освітні та партнерські проєкти музеїв: розроблення програм взаємодії з освітніми закладами, громадами та культурними інституціями.

Музей як освітній і комунікаційний простір. Музейна педагогіка та сучасні освітні концепції. Особливості розроблення музейних освітніх програм для різних вікових і соціальних груп. Інтерактивні та дослідницькі методи музейної освіти. Міжінституційна співпраця музеїв з освітніми закладами, громадськими організаціями та культурними установами. Партнерські моделі реалізації спільних культурно-освітніх проєктів. Оцінювання результативності освітніх і партнерських ініціатив.

3. Структура навчальної дисципліни / освітньої компоненти

Перелік тем / підтем (або блоків)	Разом годин	Лекційні	Практичні	Семінарські	Сам. робота
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Методологічні та організаційні засади дослідницько-проєктної діяльності у сфері культури та музейній справі					
Тема 1. Музей як соціокультурний інститут: сучасні функції, суспільна роль та напрями діяльності.	10	2	2		6
Тема 2. Теоретико-методологічні засади культурологічних і музеєзнавчих досліджень: наукові підходи, концепції та методи аналізу.	23	2	6		15
Тема 3. Нормативно-правове забезпечення музейної діяльності в Україні: законодавчі засади, організаційні механізми та інституційна відповідальність.	18	2	4		12
Тема 4. Фінансово-економічні механізми функціонування музейних і культурних інституцій: бюджетне фінансування, грантова підтримка, фандрейзинг та партнерство.	16	2	2		12
Тема 5. Проєктна діяльність у сфері культури та музейній справі: концептуальне обґрунтування, планування, реалізація й оцінювання результатів.	23	2	6		15
Разом	**90**	**10**	**20**		**60**

Розділ 2. Сучасні підходи та технології музеєфікації об'єктів культурної спадщини					
Тема 1. Теоретичні та практичні засади музеєфікації об'єктів історико-культурної спадщини.	12	2	2		8
Тема 2. Експозиційно-виставкова діяльність як інструмент музеєфікації культурної спадщини.	12	2	2		8
Тема 3. Дизайн музейного простору та художньо-візуальні засоби інтерпретації культурної спадщини.	12	2	2		8
Тема 4. Комунікаційна та інтерактивна діяльність музеїв у контексті актуалізації культурної спадщини.	12	2	2		8
Тема 5. Цифрові технології та інноваційні форми музеєфікації культурної спадщини.	12	2	2		8
Разом	**60**	**10**	**10**		**40**
Розділ 3. Прикладні аспекти проєктної діяльності в музейній сфері					
Тема 1. Соціальне проєктування в музейній діяльності: визначення проблематики, цільових аудиторій та суспільної значущості проєктів.	21	2	4		15
Тема 2. Грантрайтинг і фандрейзинг у музейній сфері: розроблення грантових заявок, бюджетування та залучення ресурсів для реалізації музейних проєктів.	21	2	4		15
Тема 3. Музейно-екскурсійне проєктування: розроблення тематичних екскурсій та маршрутів на основі об'єктів історико-культурної спадщини.	21	2	4		15
Тема 4. Освітні та партнерські проєкти музеїв: розроблення програм взаємодії з освітніми закладами, громадами та культурними інституціями.	27	2	8		17
Разом	**90**	**8**	**20**		**62**
Всього	**240**	**28**	**50**		**162**

5. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Аналіз сучасної ролі та функцій музею як соціокультурного інституту. Дослідження діяльності музейної установи, визначення її суспільних функцій, цільових аудиторій та напрямів взаємодії з громадою.	2
2	Порівняльний аналіз моделей функціонування музейних і культурних інституцій України та зарубіжних країн. Визначення спільних і відмінних характеристик організації діяльності, управління та комунікації.	2
3	Вибір та обґрунтування методологічних підходів до культурологічного або музеєзнавчого дослідження. Формування дослідницької проблеми, мети, завдань, об'єкта, предмета та вибір методів дослідження.	2
4	Аналіз наукових концепцій і сучасних дослідницьких підходів у культурології та музеєзнавстві. Опрацювання наукових публікацій,	2

	визначення актуальних дослідницьких напрямів та формування власної наукової позиції.	
5	Практичне застосування нормативно-правової бази у діяльності музейних установ України. Аналіз законодавчих актів, визначення правових механізмів регулювання музейної діяльності та розв'язання практичних правових ситуацій.	2
6	Аналіз організаційно-управлінської структури музейної або культурної інституції. Дослідження функціональних обов'язків, розподілу відповідальності, кадрового забезпечення та механізмів управління.	2
7	Аналіз джерел фінансування музейних і культурних інституцій. Дослідження бюджетного фінансування, грантових програм, благодійної підтримки, спонсорства та інших механізмів залучення ресурсів.	2
8	Розроблення концепції грантової заявки для реалізації музейного або культурного проєкту. Визначення проблеми, мети, цільових груп, завдань, очікуваних результатів та попереднього бюджету.	2
9	Розроблення дослідницько-проєктної концепції у сфері культурної спадщини. Формування ідеї проєкту, обґрунтування його актуальності, визначення методології, етапів реалізації та ресурсного забезпечення.	2
10	Презентація та експертне оцінювання дослідницьких і культурно-музейних проєктів. Представлення розроблених концепцій, аргументація запропонованих рішень, взаємне рецензування та оцінювання проєктних пропозицій.	2
11	Аналіз об'єкта історико-культурної спадщини та обґрунтування концепції його музеєфікації. Визначення історико-культурної цінності об'єкта, його потенціалу для музеєфікації та вибір оптимальної моделі музейного представлення.	2
12	Розроблення тематико-експозиційної концепції представлення об'єкта культурної спадщини. Формування тематичної структури експозиції, визначення її змістового наповнення, добір музейних предметів та інформаційних матеріалів.	2
13	Проєктування музейного простору та розроблення дизайн-концепції експозиції. Розроблення просторового рішення експозиції з урахуванням композиції, візуальної комунікації, освітлення, обладнання та доступності музейного середовища.	2
14	Розроблення інтерактивних і комунікаційних форматів актуалізації культурної спадщини для різних цільових аудиторій. Створення концепції музейної освітньої програми, інтерактивного заходу або комунікаційної кампанії для залучення відвідувачів.	2
15	Розроблення цифрової моделі або мультимедійної презентації об'єкта культурної спадщини із застосуванням сучасних технологій музеєфікації. Використання цифрових інструментів, 3D-моделювання, технологій віртуальної чи доповненої реальності для візуалізації та популяризації об'єкта спадщини.	2
16	Розроблення концепції соціального музейного проєкту. Визначення актуальної соціокультурної проблеми, цільових аудиторій, мети, завдань та очікуваних суспільних результатів проєкту.	4
17	Підготовка грантової заявки для реалізації музейного або культурного проєкту. Визначення донорської програми, формування проєктної пропозиції, календарного плану та бюджету.	4
18	Розроблення тематичної екскурсії на основі музейної колекції або об'єкта історико-культурної спадщини. Формування концепції,	4

	маршруту, змісту екскурсії, інформаційного супроводу та методів взаємодії з аудиторією.	
19	Проєктування освітньої програми музею для різних цільових аудиторій. Розроблення концепції музейного заняття, інтерактивних завдань, методичного забезпечення та критеріїв оцінювання результатів.	4
20	Розроблення міжінституційного партнерського проєкту у сфері культури та музейної справи. Визначення потенційних партнерів, розподіл функцій і відповідальності, механізмів співпраці та очікуваних результатів.	4
	Разом	**50**

6. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Дослідження трансформації суспільних функцій музею в умовах глобалізації та цифровізації культури	6
2	Сучасні наукові школи та концепції музеєзнавства і культурології: порівняльний аналіз	15
3	Міжнародні стандарти та професійні рекомендації щодо організації музейної діяльності	6
4	Моделі управління музейними установами: вітчизняний та зарубіжний досвід	6
5	Міжнародні програми підтримки культури та культурної спадщини: пріоритети, умови участі й можливості для українських музеїв	12
6	Етичні принципи та професійна відповідальність у дослідницькій і проєктній діяльності музейних фахівців	15
7	Міжнародний досвід музеєфікації археологічних, історичних та архітектурних об'єктів культурної спадщини	8
8	Сучасні концепції побудови музейних експозицій: тематичний, ансамблевий, предметний та проблемний підходи	8
9	Світові тенденції музейного дизайну та організації інклюзивного музейного простору	8
10	Сучасні комунікаційні стратегії музеїв та дослідження музейної аудиторії	8
11	Цифрова спадщина та технології її збереження, документування й репрезентації	8
12	Соціальна місія музею та його роль у вирішенні актуальних проблем громади	15
13	Аналіз міжнародних грантових програм і конкурсів для музейних та культурних проєктів	15
14	Сучасні тенденції розвитку музейного туризму та культурно-пізнавальних маршрутів	15
15	Музейна педагогіка: зарубіжний досвід та інноваційні освітні практики	10
16	Міжнародне культурне партнерство та мережеві моделі співпраці музейних інституцій	7
	Разом	**162**

7. Методи навчання

Використовуються такі методи:

- за джерелом передавання та сприйняття навчальної інформації: словесні, наочні, практичні;

- за характером пізнавальної діяльності - пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий;
- за основною дидактичною метою - методи усного викладу знань, закріплення навчального матеріалу, самостійної дослідницької роботи, самостійної роботи з осмислення й засвоєння нового матеріалу роботи, перевірки та оцінювання;
- за підходом до діяльності у процесі навчання - методи організації та здійснення навчально-пізнавальної й науково-дослідницької діяльності; стимулювання та мотивації учіння (наукові дискусії, проблемні обговорення, мозковий штурм); контролю, самоконтролю та взаємооцінювання.

8. Форми поточного та підсумкового контролю
Форми контролю

№ з/п	Вид контролю	Методи контролю
1.	Поточний	Практичні заняття
2.	Самостійна робота	есе, доповіді, презентації
3.	Підсумковий контроль	Залік

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, вони мають на меті перевірку рівня підготовки здобувача до виконання кваліфікаційної роботи.
- виконання практичних робіт;
- написання дослідницьких завдань;
-виступи з презентацією результатів практичних робіт, участь у дискусіях, обговореннях.
Виконання завдань для самостійної роботи (письмові завдання, інтерактивні завдання, створення презентації на задану тематику, написання есе.
Оцінювання самостійної роботи й активності здобувача здійснюється за такими критеріями:
1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
2) ступінь засвоєння фактичного матеріалу, який вивчається;
3) ознайомлення з базовою та додатковою рекомендованою літературою;
4) уміння поєднати теорію з практикою при розгляді конкретних ситуацій, розв’язування завдань, винесених для самостійного опрацювання, і завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
5) логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і під час виступів в аудиторії, вміння обґрунтувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Підсумковий контроль. Залік. Здобувачі освіти, які мають 60 і більше балів, можуть отримати відповідну до набраних балів оцінку без додаткових випробувань. Здобувачі освіти, які не набрали за результатами поточного контролю мінімальної кількості балів, або бажають підвищити свою семестрову оцінку, можуть пройти додаткове оцінювання результатів навчання, яке проводиться викладачем за встановленим розкладом.

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Завдання, передбачені програмою, мають бути виконанні вчасно у встановлені терміни. Під час роботи над індивідуальним завданням не допустимо порушення академічної доброчесності. Виступи та презентації мають бути авторськими та оригінальними. Перерахування результатів вивчення навчальної дисципліни.

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ						
1 семестр **Розділ 1**						
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Залік	Сума
10	25	10	25	20	10	100

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ						
2 семестр Розділ 2						
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Залік	Сума
18	18	18	18	18	10	100

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ					
3 семестр Розділ 3					
Т1	Т2	Т3	Т4	Залік	Сума
22	23	23	22	10	100

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:
Активність на лекції / виконання завдань до лекційного матеріалу – 1 бал;
Робота на практичних заняттях – 1-1,5 бали;
Результати самостійної роботи враховуються і перевіряються під час практичних занять (2 бали);
Неформальна освіта – від 3-5 балів (за кожний вид);
Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю: 90 балів.
Підсумковий контроль – 10 балів
Всього: 100 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	**A**	зараховано
82-89	**B**	
74-81	**C**	
64-73	**D**	
60-63	**E**	
35-59	**FX**	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	**F**	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. Навчально-методичне забезпечення

Підручники, навчальні посібники, опорні конспекти лекцій, навчально-методичне забезпечення дисципліни, нормативні документи, ілюстративні матеріали.

9. Рекомендовані література

Основна література

1. Бегаль Т. О. Генеза експозиційного мистецтва: від витоків до сучасності. Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2022. 200 с.

2. Домінанти становлення інклюзивного соціуму в Україні. / За загальною редакцією М. Тріпака, С. Петрухи, А. Тимківа. Кам'янецьПодільський: ЗУНУ, 2022. 457 с.

3. Закон України «Про музей та музейну справу» (1995). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/249/95-%D0%B2%D1%80#Tex

4. Закон України «Про охорону археологічної спадщини» (2004). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1626-IV#Text

5. Закон України «Про охорону культурної спадщини» (2000). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14#Text

6. Ідентичність і культура в добу змін: від історичної пам'яті до цифрових практик / відп. ред. Л. П. Бойко. Київ : КНУКіМ, 2025. 498 с.
7. Кулиняк І. Я., Карий О. І., Прокопишин-Рашкевич Л. М., Огінок С. В., Бондаренко Ю. Г. Європейський досвід популяризації історичної спадщини та культурного туризму. Львів: Растр-7, 2023. 254 с.
8. Про схвалення Стратегії розвитку культури в Україні на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 28.03.2025 № 293-р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/293-2025-%D1%80#Text
9. Просторовий розвиток територіальних громад: економічна трансформація, культурна спадщина та ревіталізація регіонів. / за заг. ред. М. В. Бєлобородової ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро : Журфонд, 2025. 284 с.
10. Управління культурною спадщиною. / С. В. Муравська. Львів : «Новий Світ-2000», 2026. 230 с.

Допоміжна

11. Білик Н. І. Музей як центр координації освітньо-виховної та краєзнавчої роботи закладу освіти. Імідж сучасного педагога. 2023. (3(198), 82–90. URL: https://isp.pano.pl.ua/article/view/233698/232945
12. Гаврилюк С., Надольська, В. Музеї світу: комунікаційні стратегії та формувння іміджу. Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. № 48. 2024. С. 327 – 333. URL: https://zbirnyky.rshu.edu.ua/index.php/ucpmk/article/view/792/923
13. Закон України «Про охорону культурної спадщини». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14#Text
14. Закон України про музеї та музейну справу. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/249/95-%D0%B2%D1%80#Text.
15. Коваль О. С. Інноваційна діяльність музеїв в Україні. Інформаційні технології і системи в документознавчій сфері. 11 квітня. 2025. С. 167 – 170. URL: https://jitas.donnu.edu.ua/article/view/17644
16. Комова О. Напрямки реформування музейної сфери в Європі: досвід для України. Вісник КНЛУ. Серія Історія, економіка, філософія. Випуск 26. 2021. С. 11 – 23. URL: https://visnyk-history.knlu.edu.ua/article/view/269853/270010
17. Крамаров О. В. Моделі комунікації як інструмент організації музейного середовища навчання. Наукові записки Малої академії наук України. № *1(35)*. 2026. С. 32 – 38. URL: https://snman.science/index.php/sn/uk/article/view/378/250
18. Кузьмук О. Роль музеїв у культурному та соціально-економічному розвитку країни: зарубіжний досвід: Аналітична записка. URL: https://niss.gov.ua/doslidzhennya/gumanitarniy-rozvitok/rol-muzeiv-ukulturnomu-ta-socialno-ekonomichnomu-rozvitku
19. Кушпетюк О. І. (2026). Грантова діяльність музейних установ: досвід Волинського краєзнавчого музею. Культурологічний альманах. № 2. 2026. С. 466 – 473. URL: https://almanac.npu.kiev.ua/index.php/almanac/article/view/857/785
20. Положення про Музейний фонд України. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 20 липня 2000 р. № 1147. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1147-2000-%D0%BF#Text.

Інформаційний ресурс

21. Міністерство культури та стратегічних комунікацій України. URL: https://mcsc.gov.ua/
22. Центр розвитку музеєзнавства та пам'яткознавства. URL: https://heritage-research.com.ua/
23. Український державний інститут культурної спадщини. URL: https://www.spadshina.org.ua/
24. Інститут культурології Національної академії наук України. URL: https://icr.org.ua/
25. Науково-дослідний центр «Рятівна археологічна служба». URL: https://ras.gov.ua/